

**BATAKLIKLARIN KURUTULMASI VE BUNDAN ELDE
EDİLECEK TOPRAKLAR HAKKINDA KANUN**

Kanun Numarası : 5516
Kabul Tarihi : 18/1/1950
Yayimlandigi R. Gazete : Tarih : 23/1/1950 Sayi: 7413
Yayimlandigi Düstur : Tertip: 3 Cilt: 31 Sayfa: 710

Madde 1 - (Degisik:18/6/1952 - 5963/1 md.)

Belediye hudutlari disinda olup Devletin hüküm ve tasarrufu altında sahipsiz bulunan bataklık ve bataklık mahiyetinde göl ve su birikintileri herhangi bir suretle kurutulduğu takdirde, bu kurutmadañ hasıl olan arazi, asagidaki hükümle-
re göre kurutanlar namına tescil olunur.

Madde 2 - (Degisik: 18/6/1952 - 5963/1 md.)

Kurutma istegini havi dilekçe valilige verilir. Kurutulacak yer bir kaç ilin sinirlari içinde ise müracaat büyük parçanın bulunduğu mahal valiligine yapılır. Yetki ihtilafi halinde istegin hangi valilikçe incelenecegini Bayindirlik Bakanligi tayin eder.

Dilekçenin valilige verilmesi üzerine 3 üçüncü maddede yazili komisyonca is tetkik edilerek, kurutmanın Sitma Savasi Kanununun 8 inci maddesinde yazili küçük say mükellefiyeti ile yapılamıyacagina karar verildiği takdirde, keyfiyet valilikçe, Basbakanliga bildirilerek kurutmanın Devlet eliyle yapilip yapılmıyacagi hakkında mütalaalari istenir.

Basbakanlik, ilgili Bakanliklar ve dairelerin mütalaalarini almak suretiyle en geç iki ay zarfinda kararini bildirir.

a) Kurutmanın Devlet eliyle yapılacağı anlasilrsa mütesebbise teblig olunur. Ancak bu takdirde kurutmayı yapacak Bakanligin 4 sene içinde fillen ise başlamasi lazımdır. Bu süre içersinde ise baslamadigi takdirde Devlet bu haktan vazgesmis sayilir;

b) Kurutmanın Devlet eliyle yapılmıyacagi anlasildiği veyahut (a) bendindeki süre içersinde ise baslanmadigi takdirde keyfiyet 2 ay içinde ve 5 defadan az olmamak üzere gazete ile ve mahalli adetlere göre ilan edilerek ilgili köylere ve o mintakadaki teessüs etmiş su birlikleri veya su ortakliklarına duyurulur. Bu süre içinde o mintakadaki bir veya bir kaç köy tüzelkisiligi veya su birlik veya ortakliklari kurutmaya istekli olduklarini ve isi nasıl finanse edeceklerini bildirirlerse,rüçhan hakkı onlara tanınarak kurutulması istenilen yerin münasebeti bakımından kurutmanın hangi köy veya köylere veyahut su birlik veya ortakliklarına verilmesi lazim geldigini 3 üçüncü maddedeki komisyon kararlattirir ve ilgililere teblig eder.

İlgili köy veya su birlik veya ortakliklari tayin edilen süre içinde cevap vermedikleri veyahut kurutmayı yapamıyacaklarini bildirdikleri takdirde keyfiyet o tarihe kadar komisyona dilekçe ile müracaat etmiş bulunan mütesebbislere bildirilir. Mütesebbisler arasında yapılacak pazarligin gün ve saati ve 250 liradan

asagi olmamak üzere komisyonca takdir olunan muvakkat teminatın malsandigina yatırılması teblig kagidina dercolunur.

Mütesebbisler arasında yapılacak pazarlıkta kurutmada meydana çıkacak araziden Hükümete en fazla arazi terketmeyi kabul eden müteebbise tercih olunur.

Kurutma hakkı müteebbise verilmiş ön projenin hazırlanması için valilikçe gerekli tebligat yapılır. Ve ön projenin bir aydan asagi olmayacak münasip bir süre içinde hazırlanarak valilige verileceği de bu tebligatta açıklanır. Proje incelenmek üzere valilikçe Bayındırlık Bakanligina gönderilir. Bakanlık bu proje hakkındaki mütalaasını en çok iki ay içinde valilige bildirir.

Kurutma hakkının köy tüzelkisilikleri veya su birlik veya ortakliklarına verilmesi halinde ön proje valiligin isari üzerine Bayındırlık Bakanligınca en geç bir sene zarfında yaptırılarak valilige gönderilir.

Tasdikli projenin müteebbise veya diğer alakalılara tevdiinden itibaren en çok bir sene zarfında fiilen ise başlanmadığı takdirde kurutma müsaadesi geri alınarak müteebbisin teminatı irat kaydolunur ve hazırlamış olduğu projeler üzerindeki hakları sakit olur.

Madde 3 - İkinci madde gereğince Bayındırlık Bakanligından gelen avan projeler valinin başkanligında defterdar, bayındırlık, sağlık ve sosyal yardım, tarım müdürleriyle bulunduğu takdirde su işleri müdürü ve sitma savası başkanından tesekkül edecek bir komisyon tarafından tetkik edilerek bir karara bağlanır.

Madde 4 - (Degisik: 8/6/1952 - 5963/1 md.)

Komisyon bu yerin kurutulmasına karar verdiği takdirde kurutma müsaadesi alan müteebbise, komisyon tarafından mahallinde tesbit edilen bataklık sınırlarını yilin en kurak zamanında mahalli şartlara uygun sabit işaretlerle belirtmek ve bunun muntazam bir planını yaptırarak üç ay içersinde bes nüsha olarak valilige vermekle mükelleftir.

Kurutma hakkının köy tüzelkisilikleri veya su birlikleri ve ortakliklarına verilmesi halinde yukarıdaki fıkrada işaret edilen tesbit işlerini Bayındırlık Bakanligi yapar.

Bataklık sınırlarını yerinde tesbit edecek komisyonlara tapu memurları da katılır.

Madde 5 - (Degisik: 8/6/1952 - 5963/1 md.)

Kurutma müsaadesi verilen müteebbise, kati proje yapılması için komisyon kararıyla bir seneyi geçmemek şartıyla münasip bir süre verilir ve keyfiyet valilikçe müteebbise teblig olunur.

Kurutma hakkı, köy tüzelkisilikleri ve su birlik ve ortakliklarına verilmişse kati proje, valiligin isari üzerine Bayındırlık Bakanligınca yaptırılarak valilige gönderilir.

Madde 6 - (Degisik: 8/6/1952 - 5963/1 md.)

Kati projeler, bataklık sınırını gösteren ve 4 üncü maddede zikredilen planla birlikte valilikçe Bayındırlık Bakanligina gönderilir. Bakanlık bu projeler hakkındaki mütalaasını en çok üç ay içinde bildirir. Kati projenin Bakanlıkca tasdikini müteakip üçüncü maddede yazılı komisyon ile müteebbise arasında; ise başlama ve bitirme zamanları ile gerekli diğer şartlar kararlaştırılarak bir sözleşme aktedilir. Sözleşmenin imzasından evvel müteebbise kesif bedelinin %5 i nispetindeki kati teminatı malsandigina yatırmak mecburiyetindedir. Köy tüzelkisilikleri veya su birlik veya ortaklikları ile yapılan sözleşmelerde teminat aranmaz.

Kesif tutarı 250 bin liradan fazla olan sözleşmeler Bayındırlık Bakanlığının tasdiki ile kesinleşir. Sözleşmede tayin edilen süre içinde iş programı gereğince işe başlanmadığı veya sözleşmenin diğer hükümlerine riayet edilmediği takdirde, sözleşme bozularak kurutma izni geri alınır ve sözleşmeyi yapan mütesebbisin teminatı irat kaydolunur. Ancak mücbir sebeplerden ileri gelen gecikmeler dolayısıyla süre uzatılabilir. Mücbir sebeplerin takdiri üçüncü maddedeki komisyona aittir. 250 bin liradan yukarı olan işlerde mücbir sebepler tahtında süre uzatılması kararı Bayındırlık Bakanlığının tasdiki ile kesinleşir.

Madde 7 - Bataklığın kurutulduğu mütesebbis tarafından valilige bildirilmesi üzerine keyfiyet üçüncü maddede yazılı komisyon tarafından mahallinde tetkik ettirilir. Bu komisyona lüzumu halinde Bayındırlık Bakanligından bir uzman katilir. Bu uzmanin yolluk ve diğer zaruri masrafları Bakanlıkça ödenir. Komisyonca şartlarına uygun olarak kurutulduğu kabul edilen arazi kurutanlar namına bedelsiz ve harçsiz olarak tapuya tescil olunur.

Ancak, kurutulacak arazi üzerinde kurutma için gerekli tesisatin yapılmasına engel olmamak ve kurutma işlerini geciktirmemek şartıyla kurutuluncaya kadar elde edilen hak ve menfaatler bu arazinin sahiplerine veya kiracılarına aittir. Usulü dairesinde kurutma talebi yapıldıktan sonra Devlete veya özel idarelere ait yerler baskalarına kiraya verilemez.

Madde 8 - Kurutulan yerde eshasa ait tapulu yer mevcutsa bu yerin sahibi, umumi kurutma masrafinin kendi payına isabet edecek miktarını kurutana öder. Bu miktar üçüncü maddede yazılı komisyon tarafından tesbit olunur. Miktar hakkındaki ihtilaf mahkemece hallolunur. Bu yer, kurutana ait alacağın kanuni teminatı hükmündedir.

Madde 9 - Kurutanlar, kuruttukları topraklar üzerinde kurutmanın idamesi için projesine göre icabeden bakım, onarım ve temizleme işlerini yapmaya mecburdurlar. Bu mecburiyet o araziye sonradan iktisap edenlere de samildir. Bu husus gayrimenkul mükellefiyeti olarak tapu siciline kaydolunur. Bu mükellefiyeti yerine getirmiyenlerin tapuları iptal olunur. İptal kararı valinin müracaatı üzerine mahkemelerce verilir ve bu yerler birinci maddede adları geçen sahipleri adlarına tescil edilir.

Madde 10 - Kurutulan yerler dışında kalan eshasa ait arazide kurutmanın icabettirdiği ve projede gösterilen ve o araziden istifadeye mani teşkil edecek devamlı her türlü tesisatin yapılmasına ve tertibatın alınmasına mülk sahipleri müsaadeye mecburdurlar.

Mütesebbisler bu halde arazi sahiplerine, ellerinden çıkan toprak karşılığında isteklerine göre ya değerini ödemeğe veya kurutulan yerden iki misli topragi adlarına tescil ettirmeğe mecburdurlar. Arazi sahibi bu hususları kabul etmediği takdirde bedeli mütesebbisler tarafından verilmek üzere valilikçe ve kamulastırma yoluyla alınarak mütesebbise bu tesisatin yapılması için devrolunur.

Kamulastırma yoluyla alınan araziden geri kalan kısım küçük parçalara ayrılmış işe mal sahibi istediği takdirde bunları da yukarıki hükümler dahilinde kurutanların alması mecburidir. Arazisi ikiye ayrılan yerlerde kurutanlar nakil vasıtaları için geçit temin etmeye mecburdurlar.

Bu arazi birinci maddede yazılı daire ve müesseselere ait topraklardan işe bir karşılık, kira bedeli ve ecrimisil aranmaz.

Bu topraklar dahi kurutma sonunda asıl kurutulan arazi ile birlikte kurutanlar namına tapuya bağlanır.

Araziden bir kısmının ziyaini mucip olmiyan muvakkat tertip ve tesisler dolayisiyle arazi sahibinin varsa zarari veya mahrum kaldigi kari üçüncü maddede gösterilen komisyonca tesbit edilecek rayiç üzerinden kurutanlar tarafından derhal ödenir.

Bu maddede yazili hallerden dolayi çıkacak ihtilaflar mahkemece hallolunur.

Madde 11 - 4871 sayili Sitma Savasi Kanununun 8 inci maddesi geregince küçük say ödevi ile kurutulmus olan bataklıklardan bu kanunun yürürlüğe girdigi tarihe kadar, 4753 sayili kanun geregince dagitilmak üzere elkonmamis olanlarla bu kanunun yürürlüğe girdigi tarihten sonra kurutulacak olanların kurutmaya istirak eden sehir, kasaba ve köylerin sinirlari içinde kalan parçaları, 4753 sayili kanun geregince dagitilincaya kadar 9 uncu maddedeki mükellefiyete tabi olarak ilgili köy ve belediyeler halkinin müsterek intifaina birakilir.

Bu bataklıkların hak sahibi çiftçilere dagitiminda 4753 sayili kanun geregince tahakkuk ettirilecek borçlandırma degerleri ayni kanundaki usullere göre belediye ve Köy sandiklarına ödenir.

Idarei Umumiyei Vilayet Kanununun 78 inci maddesi uyarınca özel idarelerin bu kurutmaya katilmaları halinde ihtiyar ettikleri masraf, ikinci fıkra geregince tahakkuk ettirilecek borçlandırma degerlerinden çıkarılarak özel idareye ve fazlasi köy ve belediye sandiklarına ödenir.

Madde 12 - 2644 sayili Tapu Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasi kaldırilmistir.

Geçici Madde (Mülga: 8/6/1952 - 5963/2 md.)

Madde 13 - Bu Kanun yayimi tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 14 - Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

5516 SAYILI KANUNDA EK VE DEĞİŞİKLİK YAPAN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜKTEN KALDIRDIĞI KANUN VE HÜKÜMLERİ GÖSTERİR LİSTE

Yürürlükten Kaldırılan Kanun veya Kanun Hükümleri	Yürürlükten Kaldıran Mevzuatın		
	Tarihi	Sayısı	Maddesi
18/1/1950 tarih, 5516 sayılı Kanunun geçici maddesi	18/6/1952	5963	2

5516 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Kanun

No. Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler Yürürlüğe giriş tarihi

5963	--	23/6/1952
------	----	-----------